

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΑΣ δεκατέσσαρας ἐπιστολάς τοῦ θεηγόρου Παύλου ὡς θείαν γραφήν καὶ λόγον θεοῦ, ἰσότημον τοῖς λόγοις τῶν ἁγίων εὐαγγελίων τιμᾶ καὶ σέβεται ἡ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἐκκλησία· ἡ δὲ τούτων τάξις, ἡ ἐν τοῖς βιβλίοις ὀρωμένη, οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν ὁ θεῖος ἀπόστολος αὐτάς συνέγραψε· διότι πρώτη μὲν ἐγράφη ὑπ' αὐτοῦ ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη· δευτέρα δὲ, ἡ πρὸς αὐτοὺς δευτέρα· τρίτη, ἡ πρὸς Κορινθίους πρώτη· τετάρτη, ἡ πρὸς τοὺς αὐτοὺς δευτέρα· πέμπτη, ἡ πρὸς Τιμόθεον πρώτη· ἕκτη, ἡ πρὸς Τίτον· ἑβδόμη, ἡ πρὸς Ῥωμαίους· ὀγδόη, ἡ πρὸς Γαλάτας· ἐνάτη, ἡ πρὸς Φιλιππησίους· δεκάτη, ἡ πρὸς Ἐφεσίους· ἑνδεκάτη, ἡ πρὸς Φιλήμονα· δωδεκάτη, ἡ πρὸς Κολοσσαεῖς· δεκάτη τρίτη, ἡ πρὸς Ἑβραίους· δεκάτη τετάρτη καὶ τελευταία, ἡ δευτέρα πρὸς Τιμόθεον. Οὐκ ἔστι δὲ γνωστὸν, οὐδὲ τίνες εἰσὶν οἱ ἔκπαλαι ταύτας οὕτω διατάξαντες, οὐδὲ διὰ ποῖον λόγον ταύτας οὕτω διέταξαν, ὡς βλέπομεν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς βιβλίοις.

Θ. Θεόδω.
εἰς προοίμ.
ἐν τῇ πρὸς
Ῥωμ. ἐπισ.

Ἡ δὲ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή, ἡ ὑπὸ τοῦ Παύλου πεμφθεῖσα πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς Κορίνθου, πρὶν ἢ ἔλθῃ εἰς τὴν Ῥώμην, ἐτέθη πρώτη, ἡ διὰ τὴν ἀξίαν τῆς πόλεως ἧτις ἦν τότε ἡ βασιλεύουσα, ἡ διὰ τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα. Τοῦτο δὲ πιθανώτερόν ἐστι· διότι αὐτὴ περιέχει τὴν τῆς χριστιανικῆς πίστεως διδασκαλίαν, καὶ διὰ τοῦ φυσικοῦ καὶ διὰ τοῦ γραπτοῦ νόμου ἀποδεδειγμένην. Διὸ ἡ μὲν διὰ τοῦ φυσικοῦ νόμου ἀπόδειξις ὁδηγεῖ πρὸς τὴν πίστιν τοὺς ἐθνικούς· ἡ δὲ διὰ τοῦ γραπτοῦ, τοὺς Ἑβραίους· ἐκ τούτου δὲ δύναται ἐπιστρέψαι παντὸς γένους ἄνθρωπον· ἡ αὐτὴ δὲ δηλοποιεῖ καὶ τὸν λόγον, δι' ὃν ὁ θεὸς ἀπώσατο μὲν τὸ ἑβραϊκὸν γένος, ἀντεισήγαγε δὲ ἀντ' αὐτοῦ τὰ ἔθνη· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ καὶ μυστηριώδη διδάσκει ἡ ἐπιστολή, διεξοδικῆς καὶ βαθείας δεόμενα ἐρμηνείας· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀναγνωσθεῖσαν σήμερον περικοπὴν σπουδάσωμεν διερμηνεῦσαι, τῷ τοῦ παναγάθου θεοῦ φωτιστικῶ ἐλέει θαρρήσαντες.

Ρωμ. 2.
10. 11.

Ἀδελφοί, δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. Οὐ γὰρ ἔστι προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ.

Ἑλληνας ὀνομάζει πάντας τοὺς ἐθνικούς, τοὺς μὴ ὄντας ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἰουδαίων. Δαλεῖ δὲ περὶ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων, τῶν πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διδάσκων, ὅτι πρὸ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος οὐ μόνον οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ τὸν δοθέντα αὐτοῖς νόμον φυλάττοντες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐθνικοί, ὅσοι δηλαδὴ διὰ τῆς ὁδηγίας τοῦ φυσικοῦ νόμου ἐποίουν τὰ καλὰ ἔργα, ἦσαν ἀξιοὶ δόξης καὶ τιμῆς καὶ εἰρήνης. Διότι « Οὐκ ἔστι, » λέγει, « προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ, » τούτέστιν ὁ θεὸς οὐδὲ εἰς γένος, οὐδὲ εἰς ἀξίαν, οὐδὲ εἰς ἄλλο τι κοσμικὸν πρᾶγμα ἐπιβλέπει, ἀλλὰ μόνην τὴν προαίρεσιν καὶ τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου παρατηρεῖ· καθότι εἰς καὶ ὁ αὐτός ἐστι πλάστης καὶ δημιουργὸς καὶ θεὸς ἐπίσης πάντων τῶν ἀνθρώπων. « Ἡ Ἰουδαίων, » λέγει ὁ αὐτὸς ἀπόστολος, « ὁ θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; » καὶ ἐθνῶν. Ἐπεὶ περ εἰς ὁ θεός, ὅς « δικαιοῦσι περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ » ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. » Διὰ τὴν οὖν ταῦτα εἰπὼν, δίδωσι τὰ πρωτεῖα εἰς τὸν Ἰουδαῖον, λέγων· « Ἰουδαίῳ τε πρῶτον » καὶ Ἑλληνι; » Προλαβὸν εἶπε· « Θλίψις » καὶ ξενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώ-

Ρωμ. 3.
29. 30.

» που, τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοσ. » Προέταξε τὸν Ἰουδαῖον τοῦ Ἑλληνοσ εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς τιμωρίας, ἐπειδὴ ὁ μὲν Ἰουδαῖοσ ὁ πταιστίης καταφρονεῖ δύο νόμους, τὸν φυσικὸν καὶ τὸν γραπτόν· ὁ δὲ Ἑλληνα μόνον τὸν φυσικὸν νόμον καταφρονεῖ, ὅταν ἀμαρτάνῃ. Διὰ τὸν αὐτὸν οὖν λόγον πρῶτον ὁ Ἰουδαῖοσ, ἔπειτα ὁ ἐθνικός ἐστὶν ἀξίος δόξης καὶ τιμῆς καὶ εἰρήνης, ἐπειδὴ ὁ Ἰουδαῖοσ ὁ ἐνάρετοσ οὐ μόνον ὑπήκουσεν εἰς τὴν ὁδηγίαν τῆς φύσεωσ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦ νόμου τὰ προστάγματα, πιστεύσασ, ὅτι τὰ λόγια τοῦ νόμου εἰσὶ λόγια θεοῦ. « Τὶ οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, » λέγει ὁ αὐτὸσ Παῦλοσ, ἢ τίσ ὠφέλεια τῆσ » περιτομῆσ; Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. » Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεῦθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. Ἐπιβεβαιουῖσι δὲ τοῦτο τὸ νόημα τὰ ἀκόλουθα.

Ρωμ. 3.
1. 2.

« Ὅσοι γὰρ ἀνόμωσ ἤμαρτον; ἀνόμωσ καὶ ἀπολοῦνται; καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. »

Ρωμ. 2.
12.

Ποῖοι ἀμαρτάνουσιν ἀνόμωσ; οἱ ἐθνικοί, οἵτινες οὐκ ἔλαβον τὸν διὰ Μωϋτέωσ δοθέντα νόμον, παραβαίνουσι δὲ τὰσ ἐντολάσ αὐτοῦ. Ποῖοι δὲ ἀμαρτάνουσιν ἐν νόμῳ; Οἱ Ἰουδαῖοι, οἵτινες, κὰν ἔλαβον τὸν ῥηθέντα νόμον, παραβαίνουσιν ὁμωσ αὐτόν. Κατακρίνονται δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἐθνικοί, οἱ τὸν νόμον παραβαίνοντες, πλὴν οἱ μὲν

Χρ. εἰς
τὴν πρὸς
Ἑβρ.
Ἰωάν. 5.
15.

Ἰουδαῖοι αὐστηρότερα, ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐλέγχει καὶ κατακρίνει τὰς τούτων παραβάσεις. « Ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, εἶπεν » ὁ Κύριος, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίζατε· οἱ δὲ ἐθνικοὶ ἡμερώτερα, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὸν νόμον κατηγοροῦντα καὶ κατακρίνοντα αὐτούς. Σημειῶσαι δὲ, ὅτι κἂν τὸ, Ἀπολοῦνται, τὸ περὶ τῶν ἐθνικῶν εἰρημένον, βαρύτερον φαίνεται τοῦ, Κριθήσονται, τοῦ περὶ τῶν Ἰουδαίων ῥηθέντος, οὐκ ἔστιν ὁμοῦ βαρύτερον· διότι τὸ, Κριθήσονται, σημαίνει τὸ, καταδικασθήσονται. Ἐπειδὴ δὲ ἀπορία προκρίπτει περὶ τοῦ, πῶς οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ τὸν νόμον λαβόντες, παραβάται τυύτου γινόμενοι, οὐ μόνον οὐδὲν ὠφελοῦνται, ἀλλὰ καὶ περισσότερον καταδικάζονται· ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ, πῶς οἱ ἐθνικοὶ, οἱ τὸν νόμον μὴ ἀκούσαντες ἀπολοῦνται διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου· λύει ταύτας τὰς δύο ἀπορίας ὁ θεόπνευστος τοῦ Χριστοῦ ἀποστολος, λέγων·

Ρωμ. 2.
13.

(Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται.

Ρωμ. 2.
23.

Ἴδου πῶς λύει τὴν πρώτην ἀπορίαν· οἱ Ἰουδαῖοι ἐκαυχῶντο, ὡς λαβόντες τὸν θεῖον νόμον, ἔπειτα παραβαίνοντες αὐτὸν κατεφρόνου τὸν νομοδότην. « Ὅς ἐν νόμῳ » καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις » Οὕτως ἐξήλεγχεν αὐτούς ὁ Παῦλος. Εἰπὼν οὖν· « Ὅσοι » νόμῳ ἡμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται, »

Ρωμ. 2.
12

δηλοποιεῖ διὰ ποῖον λόγον μέλλουσι κατακριθῆναι οἱ λαβόντες τὸν νόμον καὶ μὴ φυλάττοντες αὐτόν· διότι οὐχὶ οἱ ἀκούοντες, λέγει, τὸν νόμον, καὶ παραβαίνοντες αὐτόν, ἀλλ' οἱ ἀκούοντες καὶ φυλάττοντες ὅσα ὁ νόμος παραγγέλλει, ἐκεῖνοί εἰσι δίκαιοι καὶ ἅγιοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· ἀληθῶς δὲ, ὅταν ὁ θεὸς ἔδωκε τὸν νόμον, παρήγγειλε φανερά, ἵνα φυλάττωμεν αὐτόν. « Πάντα, εἶπεν, » ὅσα εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, φυλάξασθε· Καὶ » φυλάξασθε τὰ προστάγματά μου, καὶ » ποιήσετε αὐτά. Ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων » ὑμᾶς. Φυλάσσεσθε τὰς ἐντολάς Κυρίου » τοῦ θεοῦ ὑμῶν. » Καὶ τιμωρίας δὲ καὶ κατάρας ὤρισεν ὁ θεὸς κατὰ τῶν παραβαίνοντων τὸν νόμον αὐτοῦ φρικτὰς τε καὶ φοβεράς. Διὰ τοῦτο οὖν ὅσοι ἀκούοντες τὸν νόμον, παραβαίνουσιν αὐτόν, ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ νόμου κατακρίνονται καὶ καταδικάζονται. Ἄκουσον δὲ καὶ τῆς δευτέρας ἀπορίας τὴν λύσιν.

Ἑβρ. 23. 13.

Δευτ. 4. 2

Δευτ. 27.
28.

Ρωμ. 2.
14.

Ὅταν γὰρ ἔθνη, τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος.

Ὅταν οἱ ἐθνικοὶ, λέγει, οἱ μὴ ἔχοντες τὸν νόμον τοῦ θεοῦ τὸν γραπτὸν, ὑπὸ τῆς φύσεως ὀδηγούμενοι, ποιῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου παραγγελλόμενα· φανερόν ἐστιν, ὅτι οὗτοι, ἔγουν αὐτοὶ οἱ ἐθνικοὶ, μὴ ἔχοντες τὸν θεῖον νόμον, νομοθετοῦσιν ἑαυτούς· ταῦτα δὲ διδάσκουσιν ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὴν

ἀνθρώπινον φύσιν ἐστὶν ἐμπεφυτευμένος νόμος, ὅστις ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὴν φυλακὴν τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ· οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ λεγόμενος φυσικὸς νόμος· διὰ τῆς ὁδηγίας δὲ τούτου τοῦ φυσικοῦ νόμου ὁ Ἄβελ, ὁ Ἐνώχ, ὁ Νῶε, ὁ Μελχισεδέκ, ὁ Ἀβραάμ, καὶ πάντες οἱ πρὸ νόμου δίκαιοι, ἐφύλαξαν τὰ διδασκόμενα ὑπὸ τοῦ γραπτοῦ νόμου· αὐτοὶ μὴ ἔχοντες νόμον γραπτὸν, ἐγένοντο νόμος ἑαυτοῖς· αὐτοὶ ἐνομοθέτου ἑαυτοῦς, διὰ τοῦ φωτὸς τῆς φύσεως ὁδηγούμενοι· ἔβλεπε δὲ, πῶς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας λύεται οὐ μόνον ἡ δευτέρα, ἀλλὰ καὶ ἡ πρώτη ἀπορία. Ὁ ἐθνικὸς ἔχει μίαν μόνην λαμπάδα φωτίζουσαν αὐτὸν, μόνον δηλαδή τὸν νόμον τὸν φυσικόν, ὁ Ἰουδαῖος ἔχει δύο, τὸν νόμον τὸν φυσικόν, καὶ τὸν νόμον τὸν γραπτὸν· διὰ τοῦτο, ὅταν μὲν ἀμαρτάνῃ ὁ ἐθνικὸς, ἀπολείται· ἐπειδὴ ἀθετεῖ τὸν νόμον τὸν φυσικόν, τὸν ὁδηγοῦντα αὐτὸν πρὸς τὴν φυλακὴν τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ· ὅταν δὲ ἀμαρτάνῃ ὁ Ἰουδαῖος, καταδικάζεται βαρύτερα τοῦ ἐθνικοῦ· ἐπειδὴ καταφρονεῖ δύο νόμους, τὸν φυσικόν καὶ τὸν γραπτὸν· διὰ τῶν ἐξῆς δὲ λόγων ἐπιβεβαιῶν ὁ θεὸς ἀπόστολος τὰ αὐτὰ, διδάσκει καὶ τὸς πῶς ἐνεργεῖ ἐν ἡμῖν ὁ φυσικὸς νόμος.

Οἷτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμένων.)

(ΠΡΑΞ. ΑΠΟΣΤ. ΤΟΜ. Α.)

Αὐτοὶ, λέγει, οἱ μὴ λαβόντες τὸν νόμον, δεικνύουσιν, ὅτι τὸ ἔργον τοῦ νόμου ἐστὶ γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Ποῖον δὲ ἐστὶ τοῦ νόμου τὸ ἔργον; Ἡ φυγὴ τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἡ κατόρθωσις τῆς ἀρετῆς. Πῶς δὲ δεικνύουσιν, ὅτι τοῦτο τὸ ἔργον ἐστὶ γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν; διὰ τῶν πραγμάτων· διότι νόμον μὴ λαβόντες, μηδὲ ἀκούσαντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, φυλάττουσιν αὐτάς. Ἀλλὰ πῶς ὁδηγοῦνται πρὸς τὴν τούτων φυλακὴν; Ἐκ τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς λογικῆς δυνάμεως· ἡ συνειδήσις μετὰ τῆς λογικῆς δυνάμεως μαρτυρεῖ, ποῖόν ἐστὶ τὸ καλὸν καὶ ποῖον τὸ κακόν. « Συμμαρτυρούσης τῆς » συνειδήσεως. » Ἡ λογικὴ δυνάμις, ἡ γων οἱ λογισμοὶ τοῦ νοῦς κατηγοροῦσιν ἀλλήλους, ἢ καὶ ἀπολογοῦνται μεταξύ ἀλλήλων ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀμαρτίας· οἱ λογισμοὶ τῆς ἀρετῆς κατηγοροῦσι τοὺς λογισμοὺς τῆς ἀμαρτίας, ἢ καὶ ἀπολογοῦνται πρὸς αὐτοὺς, ὑπερμαχοῦντες ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς· οἱ δὲ λογισμοὶ τῆς ἀμαρτίας κατηγοροῦσι τοὺς λογισμοὺς τῆς ἀρετῆς, ἢ καὶ ἀπολογοῦνται, δικαιολογῶντες τὴν ἀμαρτίαν. « Καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κα- » τηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμένων. » Δι' αὐτῶν δὲ τῶν δύο δυνάμεων, τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ λογικοῦ, ἐνεργεῖ ἐν ἡμῖν ὁ φυσικὸς νόμος, ὁ ὑπὸ θεοῦ φυτευθεὶς εἰς τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων. Σημείωσαι δὲ, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ, « Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, » εἰς τοῦ, « Ἡ καὶ ἀπολογου- » μένων, » παρενθετικῶς ἐκλαμβάνονται,

Ρωμ. 2.
15.

Ρωμ. 2.
13.

ὡς ἐν πολλαῖς τῆς νέας διαθήκης ἐκδόσεσιν ἐσημειώθη. Τὰ δὲ ἐξῆς ἀναφέρονται ἀμέσως εἰς τὸ. « Διὰ νόμου κριθήσονται. »

Ρωμ. 2.
10.

Ρωμ. 2.16.

Ἐν ἡμέρᾳ, ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

« Ὅσοι γάρ, εἶπεν ἀνωτέρω, ἀνόμως » ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ » ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. » Πότε δὲ ταῦτα ἔστα, ἐφάνερωσε, εἰπών· « Ἐν ἡμέρᾳ, ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων. » Διὰ τί δὲ εἶπε τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων; ἄρα γε μόνον τὰ κρυπτὰ ἔργα κρίνει ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως; Οὐχί· ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ ἀπόστολος, ἵνα μὴ νομίσωμεν, ὅτι μόνον τὰ φανερά κρίνει ὁ θεός, ἀλλὰ πισεύσαντες, ὅτι αὐτός ἐστίν ὁ « Δοκιμάζων νεφροὺς καὶ » καρδίας, καὶ κρίνων οὐ μόνον τὰ φανερά, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἀπόκρυφα ἔργα, καὶ αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς ἐννοίας τῶν

ἱερ. 11.
20.

ἀνθρώπων, ἀπέχωμεν οὐ μόνον ἀπὸ τῶν φανερῶν ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐν ἀποκρύφῳ δι' ἔργων, ἢ διὰ λόγων, ἢ διὰ λογισμῶν γινομένων. Ποῖον δὲ λέγει, εὐαγγέλιόν μου; αὐτὸς εὐαγγέλιον οὐ συνέγραψε, καθὼς οἱ τέσσαρες εὐαγγελισταί. Εὐαγγέλιόν μου ὠνόμασε τοῦ εὐαγγελίου τὸν λόγον, τὸν ὑπ' αὐτοῦ κηρυττόμενον οὐ μόνον ἐν ταύτῃ τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον, γράφας πρὸς αὐτόν· « Μνημόνευε » Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, » ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου. » Τὸ αὐτὸ δὲ εὐαγγελικὸν κήρυγμα ὠνόμασε καὶ « Εὐαγγέλιον τοῦ » Χριστοῦ, καὶ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ » Χριστοῦ, καὶ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας, » καὶ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. » Εἶπε δὲ, ὅτι » διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ κρίνει ὁ θεὸς τὰ » κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ » κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν » δέδωκε τῷ υἱῷ. »

2. Τιμ. 2. 8.

1. Κορ. 9.
12.

2. Κορ. 4. 4.
Ἐρ. 1. 13.

1. Θεσ.
2. 2.

Ἰωάν. 5.
22.